

ani, fostul soț al scriitoarei Colette era „o forță a vieții” cum nota Martha. Ea avea cu zece ani mai puțin și era copleșită de pasiunea pur fizică pentru Jouvenel. Maestru al cuvintului, agresiv, ambițios și egoist acesta era un celebru vânător de femei. Legătura lor a durat trei ani furtunoși, presărați cu infidelitățile lui. Cu toate acestea, efectul asupra Marthei a fost unul pozitiv - a făcut-o mai feminină și mai puțin arogantă. Se descoperă vulnerabilă alături de un bărbat puternic și fără scrupule.

Și totuși o iubire a traversat cu aceeași

intensitate viața Marthei Bibescu: cea pentru Mogoșoia. Banii cîștigați din vânzarea moșilor Lahovary și de pe urma publicării cărților, energia, inteligența prințesei au mers acolo, în elegantul palat de lângă București. Martha a iubit Mogoșoia cu toată inima. În prima noapte a lucrărilor de reconstrucție a dormit lângă schele, într-un cort! În 1945, Mogoșoia îi este luată. După 33 de ani, a plecat de acolo cu doar câteva lucruri personale și fără să gândească măcar că nu va mai reveni vreodată.

A murit scriind doamnei de Gaulle

O viață strălucitoare, dar nu ușoară. La 60 de ani, Martha Bibescu era o prezență excentrică din Parisul acelor ani. Casa Dior, a cărei reclamă fusese decenii, realiza pentru ea haine speciale. Era cuceritoare, deși, cum o caracterizează logodnica nepotului ei, Judy Ghica, cam „imperativă”. Se bucura de o mare recunoaștere. În 1954, Academia Franceză îi conferă Marele Premiu de Literatură pentru întreaga operă, iar un an mai târziu, Academia Regală de Limbă și Literatură Franceză a Belgiei o alege ca membru. În 1962 primește Legiunea de Onoare, marea ei bucurie, pe care

o aștepta de 30 de ani.

În ziua de 28 noiembrie 1973, Martha Bibescu suferă un atac de cord. Se stinge la 87 de ani, în fotoliu, în fața geamului de la care se vedea Sena, cu o scrisoare neterminată în poală, adresată doamnei de Gaulle. Era îmbrăcată, firește, elegant, pretextând că are o întâlnire importantă. Chiar dacă în acea zi nu era anunțată vreo vizită, Martha și-a trimis menajera să întâmpine oaspeții. Când aceasta a revenit, prințesa murise, așa cum i-a plăcut să trăiască toată viața, misterios, purtând haine scumpe, cu voaluri ample, ce acopereau lanțuri și bijuterii rare - o avere fără de preț, asemenea sufletului ei.

Lucia Ivănescu